

Carme Badenes

Calma. El ritme lent, lentíssim del paisatge amarava els ossos, minava qualsevol dinamisme, modulava els batecs, ralentitzava el sentiment.

L'ànima, allò que altres anomenaran esperit, consciència, enteniment..., bé, en fi, aquesta indefinible, indescriptible, i, tanmateix, inqüestionable realitat humana, penetrava la soledat d'aquells paratges, introvertint-se i deixant la caminant subsumida en aquell bocí d'esplendorosa natura, com si ella mateix fos una més d'aquelles pedres del camí tantes vegades trepitjades, colpejades, malmeses, trencades, oblidades...una més d'aquelles brosses, d'aquelles plantes secalloses que, malgrat la rosada de dies passats i les asprors del novembre, es mostraven espigades, dominants, colosses en la seua insignificància.

Bressolada pel ventijol fresquet d'aquella vesprada, es deixava portar, tractant d'escolar-se, buidar-se i confondre's amb l'entorn. En eixir d'un revolt del serpejant camí, els ulls van reparar en uns bancals erms, de parets solides, de terra rojenca que, arrossegada per l'aigua de pluges caigudes, dibuixava cascades argiloses, allà on, amb el temps, haurien d'aparèixer ribassos que, de ben segur, taponarien aquesta desnivellada ferida i frenarien els esclavissaments. I allà, en aquells bancals, unes oliveres abandonades, feréstegues avui, reflectien la perea en les seues branques, puix que la manca de conreu i de poda els havia fet oblidar el que, en altre temps, havia estat el seu deure: el fruit. Ara, lluny de l'acaronament d'uniques mans fosques i enduredes pel treball, l'olivera es deixava fer: torçada matèria plàstica en les seues soques i cabellera de plata finíssima lluentant a postes de sol. I així, captiva de tot plegat, i per aquells lligams mentals que s'estableixen sense adonar-se'n, li van vindre al cap unes imatges retratades en un altre lloc- qui sap on- i en un altre temps- qui sap quan- i, per algun motiu,

cisellades a foc en la memòria.

Un portal rodó que sobrevisqué a la infausta moda de fer quadrat tot el que nasqué voltat, recordava que la tendència natural de les coses velles és encorbar-se, doblegar-se, arrugar-se, ennobrir-se amb la patina dels anys, en lloc de quadrar-se i afermar-se i semblar una poncella ridículament rígida. Sota aquest portal, el "uelo". La dignitat del vell es trobava en la història que es comptava no pels seus llavis, sinó de cadascuna de les seues arrugues, que eren els solcs per lle-

gir la sensibilitat dels ritmes latents, cadències harmòniques, apagats murmuris d'amor i, amb crits clamorosos, tendreses, silencis.

Descalça, asseguda al pedrís de sa casa, filava pacient la "uela" el final dels seus dies en un inacabable fil d'Ariadna que la portaria, tremolant damunt del gaiato tombat vora ella, a través del laberint

dels records i fins el final del túnel de l'existència. El seu aire resolt, elegant posat i fina figura, dien d'ella que un dia fou jove i formosa. Sens dubte.

Ell, vell. Vella, ella. Ell i ella, amb ossos trencadissos, ara, i la força minvada de tant com n'havien fet ús. Ella i ell, desconeguts l'una de l'altre i l'altre de l'un. Ella i ell amb ulls rodons, assedegats, desitjosos, que foren descobrint el món, atents, curiosos, tafaners, esbrinadors, que feren servir per pujar els fills, ulls, ara, savis i

reservats, ulls escèptics, davant un món que els ignorava, enfonsats, capficats en el passat que fou present un dia ... Ell i ella, amb oïdes fines altre temps, regalades per la remor de l'aigua rajant pel rierol, acariciades pel piular dels pardals i el suau xiular del vent entre el fullatge, espantades pel tro, fartes de crits i rebombori d'hores plenes d'infants, però també sordes en la

quietud de la nit, quan a cau d'orella sentien silencis d'estimació, d'amor etern... oïdes, ara, tancades, tapiades, perquè ja havien sentit prou, molt, massa, tot el que una vida els havia de dir. Ella i ell, amb llavis que havien parlat veritats i mentides, promeses, paraules tendres, dolços xiuxiejos, però també disbarats i grolleries que, potser ara, voldrien no haver pronunciat, que havien callat sentiments profunds, subtilses, fines percepcions, silencis plens de significat vora l'espurnejant foc en la tristor d'una nit d'hivern... llavis prudents, ara, segellats moltes vegades, perquè res del que podrien dir sembla importar massa. Ell i ella, amb unes mans que reflectien tota una vida de dur treball, de lluita diària, d'ungles escasses, enganxoses, trencades i ennegrides, de dits arrodonits i pell endureda, de clivelles, de prunyons, d'ossos que per alguna maleïda raó es deformaven, perdien la normal configuració i abonyegaven unes mans que fins i tot un dia van ser solícites, servicials, boniques, blanques i refinades, aptes per al treball més fi i delicat... unes mans que, ara, es resistien a romandre ocioses, perquè no en sabien d'això, i s'agafaven amb força, tanta com en podien fer, al gaiato que, sense voler s'havia convertit en una perllongació d'ells mateixos, i així, rememorant tranquil·lament, calladament, aquell passat que un dia fou present vivien la vida que els pertocava.

Vell i vella. Ella i ell. Tots dos.

La calma. Les oliveres en el despenjat bancal erm. L'oreig. Violaci capvesprejar de tardor. Segons, minuts amb els quals es conforma i es deforma tot un camí, tota una vida. I l'ànima de la caminant, allò que altres anomenaran esperit, consciència, enteniment... farcida, atapeïda de tot plegat. Un lloc, un temps. Un lloc qualsevol, un temps qualsevol, on el passat torna al present...

I els passos de la caminant es perden, silenciosos, en un altre revolt del camí.

